

Møte onsdag den 16. november kl. 10

President: C a r l I . H a g e n

D a g s o r d e n (nr. 12):

1. Spørretime
– muntlig spørretime
2. Referat

Presidenten: Representanten Ketil Solvik-Olsen vil fremsette et privat forslag.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [10:03:09]: Jeg ønsker på vegne av stortingsrepresentantene Øyvind Korsberg, Torbjørn Andersen, Tord Lien og meg selv å fremme forslag om en samlet plan for bygging av vindkraftverk i Norge.

Presidenten: Forslaget vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

S a k n r . 1

Spørretime
– muntlig spørretime

Presidenten: Stortinget mottok mandag meddelelse fra Statsministerens kontor om at følgende statsråder vil møte til muntlig spørretime:

- statsråd Kristin Halvorsen
- statsråd Odd Roger Enoksen
- statsråd Sylvia Brustad

De annonserte statsrådene er til stede, og vi er klare til å starte den muntlige spørretimen.

De representanter som i tillegg til de forhåndspåmeldte ønsker å stille hovedspørsmål, bes om å reise seg.

Presidenten vil gjøre oppmerksom på at noen har luftet tanken om statsrådene og spørrener bør bytte plass. Presidenten er innstilt på å drøfte dette nærmere med de parlamentariske ledere, særlig for opposisjonspartiene, som er de viktigste aktører i en spørretime, og komme tilbake til dette til neste spørretime. Derfor fortsetter Stortinget nå med den praksis som var sist, med at spørrener står foran presidentplassen og statsrådene på den andre talerstolen. Så får Stortinget senere komme tilbake til om det skal foretas et bytte slik noen har nevnt.

Da er vi klare til å begynne med første hovedspørsmål, fra representanten Ulf Leirstein.

Ulf Leirstein (FrP) [10:05:11]: Jeg ønsker å rette et spørsmål til vår finansminister.

Det er mye man kunne tatt opp i disse statsbudsjettider, men mye av dette vil vi vel komme tilbake til når vi skal ha finansdebatten i denne sal den 24. denne måned.

Jeg har lyst til å ta opp spørsmål i forbindelse med skattlegging av hyretillegg for sjøfolk og fri kost for ansatte på sokkelen. Dette var en sak som vakte mye medieoppmerksomhet i perioden fra behandlingen av nasjonalbudsjettet for 2005 fram til revidert budsjett i juni i fjor. NOPEF, som organiserer våre sokkelarbeidere, har hatt

meget klar tale hele tiden. Samme klare tale har også dagens regjeringspartier hatt i forhold til denne skatteskjerpelsen. Fremskrittspartiet er imot denne skjerpelsen, og vi var glade for at vi fikk snudd den forrige regjering ved revidert budsjett, slik at denne skjerpelsen ikke kom.

Spørsmålet til finansministeren blir da som følger: Hva har endret seg som gjør at Regjeringen nå synes dette er en fornuftig skatteskjerpelse? Hva er Regjeringens begrunnelse for at det som var galt for seks måneder siden, nå er god politikk?

Statsråd Kristin Halvorsen [10:06:42]: Jeg takker representanten Leirstein fra Fremskrittspartiet for dette spørsmålet.

Det er det totale forslaget til tilleggsproposisjon, altså de endringene som den rød-grønne regjeringen har gjort i forhold til statsbudsjettet for 2006, som ikke har gitt rom for gjeninnføringen av skattefritak for kost for ansatte på sokkelen og det som dreier seg om hyretillegget.

Det er riktig som representanten fra Fremskrittspartiet sier, at dette var noe som først ble fjernet i et budsjettforlik mellom den tidligere regjeringen Bondevik og Fremskrittspartiet, og som deretter ble rettet opp igjen i revidert nasjonalbudsjett, som alle partiene stod bak, men som vi altså ikke har funnet rom for i denne omgangen. Det betyr at ansatte på sokkelen nå blir likebehandlet med andre som får betalt mat av sine arbeidsgivere. Isolert sett betyr det en skatteskjerpelse på 3 500 kr for disse. Men fordi mange av dem som jobber i Nordsjøen, også vil få lettelse i marginalbeskatningen, vil det gjennomsnittlig for oljearbeidere fremdeles være sånn at de kommer positivt ut med de skatteendringene som dette budsjettet innebærer.

Når det gjelder hyretillegget, er det et tillegg til sjøfolk som man får skattefritt fordi man spiser hjemme. Det er riktig at vi har foreslått at den skatteskjerpelsen som i utgangspunktet lå der fra Bondevik II-regjeringen for 2005, videreføres.

Ulf Leirstein (FrP) [10:08:30]: Jeg vil takke statsråden for svaret.

Det fins sikkert noen som kan argumentere for disse skatteskjerpelsene, men før har Fremskrittspartiet og representantene for SV, Arbeiderpartiet og Senterpartiet ikke vært for den type argumentasjon.

NOPEF har oppfordret til politisk streik i morgen om det som nå foreslås fra Regjeringen. Ved framleggelsen av statsbudsjettet i denne sal den 10. denne måned sa statsråden:

«Dette er et budsjett som i all hovedsak kommer til å gå igjennom akkurat slik som foreslått.»

Betyr dette at slike markeringer ikke vil ha noen innvirkning på statsrådets syn og i forhold til dagens regjeringspartiers behandling av forslaget til statsbudsjett, og at slike markeringer nå bare blir noe som kommer, men som man ikke lytter til?

Statsråd Kristin Halvorsen [10:09:22]: Som representanten Leirstein er inne på, vil det være sånn at denne regjeringen i utgangspunktet har flertall i Stortinget. Det

betyr at budsjettet – selvfølgelig – er diskutert med våre grupper i Stortinget før det er lagt fram her. Men nå har Regjeringen lagt fram dette budsjettet for Stortinget, og jeg skal være veldig forsiktig med å gå inn i hva slags behandling Stortinget skal ha av dette. Jeg skjønner oljearbeidernes og sjøfolkene skuffelse over dette, men det er altså en helhet i budsjettet som har gjort at dette ikke er prioritert.

Presidenten: Det blir ett oppfølgingsspørsmål – Ketil Solvik-Olsen.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [10:10:05]: NOPEF og en rekke andre organisasjoner som organiserer oljearbeidere, har tatt til orde for en demonstrasjon i morgen, som vi hørte fra representanten Leirstein.

Jeg oppfatter dette som et klart løftebrudd fra Regjeringen, nettopp fordi en i valgkampen lovte at sånne skatte-skjerpelser ikke skulle forekomme. I vår ble det fremmet 17 000 underskrifter fra oljearbeidere og andre mot en tilsvarende skjerpelse, og da lovte regjeringspartiene utenfor Stortinget at hvis de bare kom til makten, skulle denne skjerpelsen reverseres. Vi fikk det til i revidert budsjett med Fremskrittspartiets hjelp. Hvorfor kan ikke statsråden love at de skal opprettholde sine løfter? Nå har en tross alt flertall i Stortinget. Budsjettet er ikke ferdigbehandlet. Vil du legge press, statsråd, på dine partifeller her, sånn at vi får til denne endringen i budsjettet?

Presidenten: Presidenten minner om at all tale skal rettes til presidenten og ikke til statsråden.

Statsråd Kristin Halvorsen [10:11:11]: Jeg tror jeg bare må gjenta det svaret jeg gav sist. Vi har jo vært i den situasjon at vi på 24 dager skulle komme med våre forslag til endringer i det budsjettet som regjeringen Bondevik la fram for Stortinget. Det var den tiden vi hadde på oss etter regjeringsskiftet. Det betyr at vi ikke er i mål på mange områder som er omtalt i Soria Moria-erklæringen der vi har større ambisjoner. Dette er altså et av de forslagene som vi ikke har fremmet nå, på bakgrunn av en helhetlig prioritering i det vi rakk å få til i det vi la fram for Stortinget for 2006.

Presidenten: Vi går videre til neste hovedspørsmål.

Jan Tore Sanner (H) [10:12:01]: Mitt spørsmål går også til finansministeren.

Regjeringens skatteopplegg har skapt sterke reaksjoner, også blant regjeringspartiene egne folk og i LO. Skatteopplegget viser at Sosialistisk Venstreparti og Arbeiderpartiet seilte under falskt flagg i valgkampen. Om igjen, om igjen og om igjen fikk vi høre at Høyre og de andre regjeringspartiene gav mest til dem som har mest fra før. Nåværende statsminister, Jens Stoltenberg, dundret på Youngstorget 1. mai løs med at man måtte være finansminister fra Høyre for å gi en skattelettelse til de rikeste som var 20 ganger så stor som den skattelettelsen som vanlige folk fikk. Til det må man si at man må kan-

skje være finansminister fra SV for å foreslå at den såkalte lønnsadelen skal få en skattelettelse som er 200, 300, 400, 500 ganger så stor som den vanlige folk får på sin lønnsinntekt.

Høyre mener at det er riktig å senke skatten på lønn, slik at marginals-katten på lønn nærmer seg marginals-katten på kapital. Det som er interessant her, er at Arbeiderpartiet og SV har snudd. Det som skulle bli økt skatt for de rike, er blitt til skattelette bare for de rike. Jeg antar at finansministeren vil svare at nå har man jo innført utbytteskatt, men det er et forslag som kom fra en finansminister fra Høyre. Så mitt spørsmål knytter seg til den retorikken som Arbeiderpartiet og SV har ført gjennom en hel valgkamp, som står i skrikende kontrast til det man nå foreslår i sitt første statsbudsjett. Mitt spørsmål er om finansministeren er voksen nok til å ta selvkritikk når det gjelder den retorikken man har ført gjennom en hel valgkamp, i forhold til det forslaget man faktisk fremmer i Stortinget.

Statsråd Kristin Halvorsen [10:14:04]: Dette forslaget til statsbudsjett for 2006 som vi har lagt fram, og med de endringene som vi har foreslått når det gjelder skatteopplegget, betyr mer skatt for de rikeste. Hvis vi tar utgangspunkt i de 100 rikeste personene i Norge, er 2 pst. av deres inntekt lønnsinntekt. Derfor blir det helt feil når Høyre og andre ser bare på de endringene som er gjort når det gjelder skatt på lønn. Men også der har denne regjeringen foreslått en betydelig skjerpelse i forhold til det Bondevik II la fram for Stortinget, og når man ser det sammen med de endringene i formuesskatten som både betyr økt bunnfradrag og skjerpet formuesskatt for dem som har mest, og det vi har gjort på skjermingsrenten, som har betydning for utbytteskatten, er vår skatteprofil mye mer rettferdig enn den Bondevik II la fram. Grunnen til det er selvfølgelig at hvis man ser på inntekter over 1 mill. kr, er det bare 14 pst. av dem som tjener over 1 mill. kr, som bare har lønnsinntekt. Alle andre har betydelige inntekter både fra formue og fra aksjeutbytte. Det er derfor vi vrir beskatningen av de rike fra lønnsinntekten og til det som dreier seg om kapitalinntekt. Og fordi kapitalinntekt er det mest skjevt fordelte vi har i Norge, gir dette i sum en meget bra fordelingsprofil.

Jan Tore Sanner (H) [10:15:32]: Det var et interessant svar. Jeg mener at det ikke er spesielt sosialt å legge særskatt på norsk kapital som investeres i Norge. Jeg mener heller ikke at det er særlig sosialt å skatte norske arbeidsplasser ut av landet. Det bidrar ikke til verdiskaping og jobber i Norge.

Mitt spørsmål knyttet seg imidlertid til skatt på lønn. Det var det vi diskuterte også i valgkampen, hvor Kristin Halvorsen viste til lønnsadelen i Norge med Eivind Reiten og andre, som fikk 100 000 kr i skattelette med Høyre. De får enda mer med SV. Men min kritikk dreier seg først og fremst om at SV nå har fjernet skattelettelsen til dem med lave og vanlige inntekter. De avspises nå med en skattelettelse på noen hundre kroner. Med forslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ville folk med lave og van-

(Sanner)

lige inntekter, fra 190 000 kr, fått 1 200 kr i skattelette, og de med rundt 450 000 kr ville fått 4 400 kr. Så dere har fjernet skattelettelsen til vanlige folk, og så har dere opprettholdt skattelettelsen til lønnsadelen.

Presidenten: Presidenten minner om at talen rettes til presidenten og ikke til statsråden.

Statsråd Kristin Halvorsen [10:16:43]: Dette er helt feilaktig. For inntekter under 200 000 kr gir denne regjeringen en betydelig større lettelse enn det som regjeringen Bondevik la fram. Det vi har gjort, er å skjerpe beskatningen for høyinntektsgruppene i forhold til det Bondevik II la fram.

Så synes jeg rett og slett at representanten fra Høyre også skal være veldig redelig. For nå pakker representanten fra Høyre inn de skattelettelsene som Bondevik II foreslo i forhold til dem som har store formuer. Det er derfor dette blir et helt feilaktig bilde å gi.

Hvis jeg holder meg til de hundre rikeste i Norge, er det riktig at de har 2 pst. av sin inntekt som lønnsinntekt. De ville fått en skattelette på sin lønnsinntekt. Men fordi de har så store formuer, vil vårt forslag til beskatning av dem øke beskatningen med mer enn 1 mill. kr. Dette er folk som ville fått skattelette hvis den høyredominerte Bondevik II-regjeringens forslag gikk igjennom. Så dette har en meget god fordelingsprofil.

Presidenten: Presidenten vil tillate fire tilleggsspørsmål – først Gjermund Hagesæter.

Gjermund Hagesæter (FrP) [10:18:06]: Eg vil starte med å gratulere finansministeren med at det ser ut til at ho får gjennom statsbudsjettet uendra i Stortinget og dermed også greier å sikre seg sjølv ein skattelette på ca. 16 000 kr.

Det som ligg i dette statsbudsjettet, er jo ein skattelette til dei med høge lønnsinntekter, som òg blei sagt av den førre talaren. Det er høgtlønnte funksjonærar, det er høgtlønnte byråkratar, det er høgtlønnte politikarar som får betydeleg skattelette. Dette skal då finansierast bl.a. av folk flest, og også av dei som skaper verdiar i dette landet. Folk flest vil få skatteskjerpning og avgiftsskjerpning ved at ein får auka matmoms og auka transportmoms, noko som vil slå sterkast ut for dei med lågast inntekt. Derfor er dette eit usosialt budsjett. Mitt spørsmål er: Kva meiner finansministeren om denne usosiale profilen i statsbudsjettet for 2006?

Statsråd Kristin Halvorsen [10:19:13]: Dette er ikke noe usosialt budsjett. Hvis vi går til lønnsstakerne, tror jeg det er én ting som provoserer vanlige lønnsstakere mer enn noe annet, og det er at de fram til nå har kunnet se at folk som har hatt store inntekter, har kunnet lure seg unna å betale skatt etter evne. Det er det som nå forandres.

Det vil være sånn at en person med 2,4 mill. kr i inntekt, som tidligere kunne sjonglere og ta deler av lønnsinntekten sin som kapitalinntekt og dermed komme unna

med 28 pst., nå får en skatteskjerpelse på 700 000 kr i året. Dette er en av de største urettferdighetene vi har i skattesystemet i Norge, og det er det som nå rettes opp.

Dessverre er det sånn at en del høytlønnte ikke har formue, og ikke har betydelige inntekter fra kapital, og det er riktig som Fremskrittspartiet da sier, at de isolert sett vil få en skattelette som de ikke trenger, og som mange av oss godt kunne ha vært foruten. Men totalt sett er de endringene som skjer på formuesskatt og kapitalbeskatning, noe som fører til et mer rettferdig skattesystem.

Hans Olav Syversen (KrF) [10:20:26]: I det siste svaret hørtes det nesten ut som om finansministeren var lei seg for at høytlønnte ikke hadde kapitalinntekter. Jeg vet ikke om det er et svar hun står ved.

Jeg synes ikke det virker som om finansministeren er helt bekvem med å forklare den profilen som Regjeringens skatteopplegg har fått. Jeg skjønner også at regjeringspartiet Senterpartiet nå er litt i tvil om det opplegget Regjeringen har brakt fram, egentlig er så godt fordelingsmessig. Og det er de kanskje etter at andre har meldt seg på banen for å si det samme.

Finansministeren sa at det er en meget bra fordelingsprofil. I et brev til Stortinget uttaler LO at skatteopplegget fra Stoltenberg-regjeringen gir stor skattelette til høytlønnte. Det er etter LOs oppfatning uakseptabelt. Hvordan ser finansministeren på kritikken fra Landsorganisasjonen?

Statsråd Kristin Halvorsen [10:21:32]: Den forundres jeg over. For det første var det sånn at for alle som fulgte med på forhandlingene fra Soria Moria, var det helt klart at skattereformen som har vært til behandling i Stortinget ved flere korsveier, skulle gjennomføres. Det var et resultat av forhandlingene, og det ble veldig godt mottatt i LO, og i mange andre grupper.

Så er jeg også forundret over at man ikke ser på det som skjer på skatt totalt sett. For hvis det er noe som er skjevtt fordelt i Norge, er det de store formuene og de store inntektene fra kapital. Derfor er det veldig god fordelingsprofil å sørge for at store kapitalinntekter og store formuer fordeles bedre enn i dag.

Men det jeg kanskje er mest forundret over, er Kristelig Folkeparti, som altså stod bak regjeringen Bondevik IIs forslag til skatteopplegg for 2006, som ville betydd en veldig mye større lettelse i lønnsbeskatningen til dem som har mest – dobbelt så mye for inntekter på 800 000 kr – enn det vi nå har lagt fram. Så min oppfatning er at Kristelig Folkeparti er mye mer tjent med det skatteopplegget som vi har lagt fram. Og jeg er veldig spent på hvordan Kristelig Folkeparti kommer til å opptre i denne salen. Her har vi nemlig skaffet penger til veldig mange gode formål.

Presidenten: Presidenten minner om at både spørsmål og svar under tilleggssrunden er på 1 minutt.

Lars Sponheim – til oppfølgingsspørsmål.

Lars Sponheim (V) [10:22:48]: Meterrettferdigheten i norsk skattesystem har vært forskjellen i skattesatsen mellom arbeid og kapital, og ikke millimetermålingen

mellom ulike lønnsinntekter. Derfor er det bra at SV innenfor Finansdepartementets murer har lært denne store forskjellen, og gjør noe med det. Her skal jeg forsvare finansministeren i at hun har forlatt sitt tidligere SV-standpunkt og gjør det som er nødvendig. Det er i beste Venstre-tradisjon å være forretningsfører for noen nødvendigheter, og ikke minst i disse nybegynnertider kan det være fornuftig å benytte anledningen.

Men den største faren ved dette er at økt skatt på utbytte, som er nødvendig for å få lik marginalsats, kombineres med økt formuesskatt, som gjør at småbedrifter, det private eierskapet, jages ut av landet eller kanskje ut av bedriftene. Jeg tror finansminister Kristin Halvorsen kanskje kan bli den som får på seg å jage mye kapital ut landet. Er hun da enig i det Lars Peder Brekk, Senterpartiets talsmann i næringspolitikken, sier i dag – at vi tapte den diskusjonen, også vi er misfornøyde med hva vi har oppnådd når det gjelder beskatning av familiebedriftene?

Statsråd Kristin Halvorsen [10:23:49]: Nei, det er jeg ikke enig i. Det er rett og slett slik at hvis man skal få til et rettferdig skattesystem, må man ha en rettferdig beskatning av formue. I dag betaler jo veldig mange pensjonister mye mer i formuesskatt enn de som har store verdier plassert på annet vis. Det vi nå gjør i forhold til å endre formuesbeskatningen, er å sørge for at de som virkelig har store verdier, også må være med og betale skatt etter evne.

Nå er det ikke usosialt å øke skatten på kapital. Vi øker jo nå skatten på kapitalinntekter fra 28 til 48 pst. De i næringslivet som tjener penger og tar ut utbytte, må selvfølgelig også belage seg på å betale skatt av de verdiene de tar ut. Det er en veldig viktig del av skattereformen, det er fornuftig næringsbeskatning, og det er rettferdig fordelingspolitikk.

Presidenten: Erna Solberg – til oppfølgings spørsmål.

Erna Solberg (H) [10:24:50]: Det finansministeren nå forsøker seg på, er å snakke seg vekk fra det faktumet at dem man minsker skattelettelsene til, er gruppen lavtlønte fulltidsarbeidende. Gruppen fra 190 000 kr er stort sett de lavtlønte fulltidsarbeidende. Det er en del av den profilen man har lagt seg på fra Regjeringens side, og det forbauser meg i og for seg.

Men det jeg har lyst til å gå tilbake til, er det hovedspørsmålet fra Jan Tore Sanner som finansministeren ikke svarte på, nemlig om man tar kritikk på retorikken i valgkampen, eller retorikken i fjor høst. Den fordelingsprofilen som ble debattert da budsjettet ble fremlagt i fjor høst, er akkurat den samme som den som nå kommer opp, og som jeg skjønner at venstresiden, som har støttet Regjeringen, faktisk er skuffet over. Da var det ikke kapitalskatten det ble angrep på; nei, det var Eivind Reiten, Helge Lund og for øvrig andre direktører i store norske selskaper – de samme som Kristin Halvorsen nå har gitt stor skattelettelse til.

Statsråd Kristin Halvorsen [10:25:58]: For det første er det feil det representanten Erna Solberg her nå

sier om skatteendringene for lønnstakere. Disse gruppene får skattelette også med denne regjeringens forslag. Det er helt klart, og det framgår av alle tabeller.

Så er det spørsmål om hvis man ser beskatningen av lønn for seg. Og – ja, det er folk som nå får skattelette, fordi de gjør denne tilnærmingen i skatt på marginalskatt mellom arbeid og kapital, som ikke trenger skattelette. Vi har jobbet i 24 dager alt vi kan for å reversere de verste utslagene av de skattelettene som lå der fra før. Men så må man se dette i sammenheng med at de som har inntekter på over 1 mill. kr, også har betydelige formuer og betydelige inntekter fra kapital. De ville jo fått en lettelse med den forrige regjeringen. De ville jo fått i pose og sekk med den forrige regjeringen. Nå får de en liten pose av oss og en svær sekk av oss, og summen av det er skjerpelser i kapital for dem som har mest i Norge.

Presidenten: Stortinget går til neste hovedspørsmål.

Dagfinn Høybråten (KrF) [10:27:12]: Mitt spørsmål går også til finansministeren.

Kristelig Folkeparti ønsker en skattepolitikk som bidrar til å trygge og skape arbeidsplasser. Derfor står vi bak skattereformen, og vi er glad for at SV også har kommet til det. Men en av grunnene til det var at Bondevik-regjeringen la opp til økte avskrivningssatser for maskiner – fra 20 til 25 pst. – i sitt forslag til statsbudsjett for 2006. Dette tiltaket reiste SV land og strand rundt og talte varmt om i valgkampen, med og uten hjelm. Overraskelsen var derfor stor da finansministeren presenterte den nye regjeringens tilleggsproposisjon, for her er forslaget som SV la så sterk vekt på før valget, reversert. Og det hører vel ikke til de «verste» skatteletteforslagene i budsjettet, slik finansministeren nå omtalte det.

Regjeringen har nå kommet fram til at det ikke er konjunkturelle forhold som eventuelt skulle tilsi at den nå skal prioritere å stimulere bedriftene til høye investeringer. Det blir altså ingen økte avskrivningssatser likevel. Forslaget lå der, fremmet for Stortinget, og kunne bare vært opprettholdt. Dette er skuffende, det er svært uventet, ikke minst når vi vet hva finansministerens eget parti skrev i sitt alternative statsbudsjett for inneværende år. Der står det å lese:

«Et viktig grep når det gjelder modernisering av næringslivet, er en raskere avskrivningsmulighet for maskiner og utstyr (...). Dette forslaget betyr at det blir mer lønnsomt for norsk industri og næringsliv å investere i nytt og mer moderne utstyr.»

Ja, også her ser vi det som har gått igjen i hele denne spørretimen så langt, en enorm forskjell i det man sa før valget, og det man gjorde rett etter valget. Det er ikke bare retorikken som er forandret, men også politikken er forandret. Jeg vil spørre statsråden: Hva er det som gjør at finansminister Halvorsen vurderer behovet for endringer i avskrivningssatsene så helt annerledes enn det *partileder* Halvorsen gjorde rett før valget?

Statsråd Kristin Halvorsen [10:29:08]: Jeg hadde gledet meg til denne replikken fra representanten Høybrå-

ten. Jeg tenkte vi skulle ha en liten runde i forhold til hva som stod i Aftenposten i går, men jeg skjønner nå at Høybråten og Kristelig Folkeparti har funnet ut at det forslaget til statsbudsjett som vi har lagt fram, har en langt bedre sosial profil enn den de selv ble tvunget til sammen med Høyre – så den er grei.

Så til avskrivningssatsene. Ja, det er riktig at den forrige regjeringen har lagt inn et forslag om å endre avskrivningssatsene – som vi ikke har stått på. Det handler punkt 1 om at det ikke er av de prioriterte sakene fra Soria Moria-forhandlingene, og punkt 2 om at for de deler av industrien som dette ville betydd en betydelig lettelse for, går det ganske bra nå. Derfor er ikke det med i de prioriteringene vi har gjort for 2006.

Dagfinn Høybråten (KrF) [10:30:01]: Jeg skjønner at statsråden gjerne vil snakke om noe annet enn det spørsmålet dreier seg om. Det er forståelig, for dette er ganske ubegripelig for vanlige folk. Øystein Djupedal, nestleder i SV, nå medlem av Regjeringen, uttalte så sent som 7. september på SVs egne nettsteder om dette:

«Næringslivet etterspør bedre avskrivningsregler og en stat som bryr seg. Vi har mange verktøy i verktøykassa, men vi trenger en regjering som ikke skryter av sin egen passivitet, men som tør å være aktiv.»

Ja, den nye regjeringen har sannelig vært aktiv, men først og fremst har aktiviteten gått ut på å fjerne verktøy fra verktøykassa. Man har fjernet dette forslaget, som man talte for senest 7. september, fire dager før valget, man har fjernet satsing på forskning, og man har fjernet satsing på Innovasjon Norge. Er det dette som er å fylle opp verktøykassa? Eller er finansministeren enig med næringsminister Odd Eriksen, som overfor TV 2 har bekrefte at jo, man har vel egentlig fjernet noen verktøy?

Statsråd Kristin Halvorsen [10:31:05]: Nei, jeg er ikke enig i det. For det første har representanten Høybråten helt rett i at SV foreslo å endre avskrivningssatsene, med akkurat den begrunnelsen som Høybråten nå leser opp i Stortinget. Men det er også sånn at prislappen for dette er forholdsvis liten for 2006, men over 1,5 milliarder kr i 2007. Og i en samlet vurdering og etter forhandlingene på Soria Moria er dette et forslag som ikke har nådd opp. Men det sammenfaller også med situasjonen for de delene av norsk næringsliv som ville ha tjent på at avskrivningssatsene ble endret. Situasjonen er ganske god når det gjelder akkurat den – ikke bare den, men norsk næringsliv i det hele tatt. Og det er grunnen til at det ikke er prioritert på dette området. Vi har faktisk veldig mange områder som bør prioriteres. Vi skal ha en aktiv næringspolitikk. For eksempel er hele skole- og utdanningssystemet den viktigste investeringen i framtidsrettet næringspolitikk som en kan gjøre i 2005 og 2006.

Presidenten: Presidenten vil tillate tre oppfølgings-spørsmål – først Gjermund Hagesæter.

Gjermund Hagesæter (FrP) [10:32:23]: I tillegg til dei avskrivningssatsane som SVs nestleiar, Øystein Djupe-

dal, gjekk rundt i valkampen og skrytte av skulle bli forbetra etter at dei kom i posisjon, er det også ei rekkje andre rammevilkår som no er blitt forverra. Ein har skjerpa utbytteskatten. Ein har også skjerpa formuesskatten, og det gjer det sjølvsagt mindre attraktivt å investere i Noreg. Allereie før desse endringane har trådd i kraft, har ein altså ein tendens til at mange store norske bedrifter ekspanderer meir i utlandet enn dei ekspanderer i Noreg. Med andre ord blir det av norske bedrifter skapt fleire arbeidsplassar i utlandet enn i Noreg. Med desse skjerpingane vil den utviklinga sjølvsagt akselerere, og det vil gå ut over norske arbeidsplassar. Dette er Framstegspartiet bekymra for, og mitt spørsmål til finansministeren er: Kva for verkemiddel har finansministeren for å hindre at norske arbeidsplassar går til utlandet?

Statsråd Kristin Halvorsen [10:33:27]: Den bekymringen som representanten fra Fremskrittspartiet kommer med her, den skal vi ha. Og det skal ligge bak det som gjøres når det gjelder tiltak i forhold til næringslivet, og når det gjelder beskatningen av næringslivet. Men denne regjeringen har ikke lagt fram et forslag til beskatning av næringslivet som skulle gi *noen* unnskyldning for å flytte sin virksomhet ut.

Vi kommer til å komme tilbake til Stortinget med mange forslag som dreier seg om hvordan vi kan drive en mer aktiv næringspolitikk, for det er en av de ambisjonene som ligger veldig tydelig i Soria Moria-erklæringen. Vi kommer til å komme tilbake med hvordan vi skal bruke det statlige eierskapet for å sikre virksomhet i Norge. Vi kommer til å komme tilbake med hvordan vi kan sørge for å stimulere og sikre låneordninger for næringsvirksomhet rundt omkring, ikke bare i de sentrale deler av landet, men i hele landet – distriktene også. Så vi kommer i sum til å drive en meget offensiv næringspolitikk.

I tillegg må jeg jo si at på mange områder er det gjennomført lettelser i beskatning, f.eks. nettolønnsordningen, som videreføres og forbedres i løpet av neste år. Det har stor betydning for arbeidsplasser langs kysten.

Presidenten: Svein Flåtten – til oppfølgings-spørsmål.

Svein Flåtten (H) [10:34:45]: Ved de årlige budsjett-behandlinger har SV alltid foreslått å forbedre avskrivningsregler, og henvisningen har vært forbedret produktivitet, forbedret lønnsomhet og ikke minst bedre arbeidsmiljø for de ansatte.

Øystein Djupedal har ofte sagt at det vi vil få til, det skal vi få til. Nå, når vi leser tilleggsproposisjonen, sier man der om avskrivning:

«For at skattegrunnlagene skal gjenspeile reelle økonomiske forhold, må avskrivningssatsene gjenspeile faktiske økonomisk verdifall på driftsmidlene. Hensynet til stabile og forutsigbare skatteregler (...).»

Altså: Avkledd den departementale stilen menes det at dette gode universalverktøyet for norsk næringsliv har nå Sosialistisk Venstreparti i regjering lagt bort. Men nå hørte jeg Kristin Halvorsen si til forrige spørre at man vil komme tilbake til Stortinget med nye ting for næringsli-

vet. Betyr det at man vil ta opp universalverktøyet igjen, eller har man kastet det for godt?

Statsråd Kristin Halvorsen [10:35:49]: Jeg varsler ikke nå at det kommer nye forslag når det gjelder avskrivningssatser for 2006. Men jeg har ingen problemer med å stå for det som SV har sagt fram til nå om disse avskrivningssatsene. Dette har vært et viktig forslag fra SV, men det har altså ikke nådd opp i de prioriteringene vi har gjort for 2006 og 2007. For den delen av næringslivet som ville ha nytt godt av dette, er det i denne konjunktursituasjonen heller ikke sånn at det er et skrikende behov for den typen virkemidler nå. Men dette er ett av de forslagene som vil komme til å vurderes videre framover.

Presidenten: Lars Sponheim – til oppfølgingsspørsmål.

Lars Sponheim (V) [10:36:33]: Det var åpenbart at en flertallsregjering ville føre til endringer i Stortinget, men at partiene bak flertallsregjeringen skulle ta på seg rollen å overta hele opposisjonen også, er vel å ta litt mye Møllers tran. Det ser vi i nesten enhver avis vi åpner.

Nå er det greit nok at SVs leder som finansminister sier hun ikke klarte å innfri lovnadene, som var så sterke, om avskrivningssatser. Men det er vesentlig mer enn det som rammer den store verdiskapingen rundt omkring i de små bedrifter, i skatteforslaget som foreligger. Det gjelder aksjebeskatningen, det gjelder endringer i skjermingsrenten, i lønnsfradraget for enkeltpersonforetak, endringer i SkatteFUNN-ordningen osv. Alt er til det verre. Og det er det motsatte av det den foregående regjering gjorde, som i løpet av fire år bidrog til at det ble 50 000 nye bedrifter. Og mitt enkle spørsmål er følgende: Hva i Regjeringens skatteopplegg er det som er bedre for næringslivet og småbedriftene enn det som Bondevik II-regjeringen la fram?

Statsråd Kristin Halvorsen [10:37:29]: Representanten Sponheim har rett i at hvis man bare ser på de endringene som har skjedd på skattesiden i dette budsjettet, vil det være næringsdrivende og de som har store inntekter fra kapital, som kommer til å måtte betale mer til fellesskapet. Det gjelder for næringsdrivende som tjener penger, som det gjelder for andre som tjener penger. Det er en endring som Sponheims egen regjering startet på, og det er helt riktig som Sponheim sier, at vi har skjerpet beskatningen f.eks. når det gjelder utbytte.

Men Norge er jo et bra sted å drive næringsvirksomhet. Nå er det ikke 50 000 netto nye bedrifter som har kommet til under den forrige regjeringen. Det er selvfølgelig utskiftning når det gjelder bedrifter. Men særlig det at vi har lagt opp til et budsjett som ingen kan bruke som unnskyldning for å øke renta eller styrke kronekursen, er den viktigste rammebetingelsen for næringslivet framover, og den holdes veldig bra.

Presidenten: Stortinget går til neste hovedspørsmål – Gunnar Kvassheim.

Gunnar Kvassheim (V) [10:38:33]: Jeg ønsker å stille et spørsmål til olje- og energiministeren.

Det råder stor forvirring rundt Regjeringens syn på petroleumsfrie soner i nordområdene og i Lofoten. Det er ikke olje- og energiministerens skyld. I et intervju med Dagens Næringsliv den 14. november er han nemlig tindrende klar. Han betegnes som nyfrelst når det gjelder oljeaktivitet i nord, og som nyfrelst er han sterk i troen og har klare vitnesbyrd. Hans klare melding er at han ikke ønsker petroleumsfrie soner i nord. Ja, han slår kort og godt fast at det vil være et feilgrep å etablere slike.

Jeg merket meg da dette var et tema på Senterpartiets landsmøte, at Enoksen var en av arkitektene bak det kompromisset som kom i programmet, hvor det slås fast at det skal være petroleumsfrie soner i nord. Den samme oppfatningen har SV, som ikke bare mener det i sitt parti-program, men som mener at Soria Moria-erklæringen helt definitivt slår fast at det skal være slike soner. Derfor slår Hallgeir Langeland fast i Dagens Næringsliv 14. november at det skal defineres varige petroleumsfrie områder når forvaltningsplanen legges fram.

Hva er Regjeringens syn på dette viktige punktet, som var så sentralt under forhandlingene på Soria Moria? Er Regjeringen på linje med statsråden, med Senterpartiets program, eller med SVs forventninger til Regjeringens politikk, bygd på Soria Moria-erklæringen?

Statsråd Odd Roger Enoksen [10:40:21]: Soria Moria-erklæringen er krystallklar på dette punkt: I forbindelse med behandlingen av forvaltningsplanen for Barentshavet står det uttrykkelig at der vil være områder som det ikke skal foregå petroleumsvirksomhet i. Dette er den måten vi alltid har behandlet åpning av nye områder på norsk sokkel på. Denne regjeringen har til hensikt å gå skrittvis og forsiktig fram, på samme måte som den forrige regjering, som representanten Kvassheims parti var en del av. Vi snakker her om et sårbart område miljømæssig, vi snakker om et viktig område i forhold til fiskeripolitikk, og vi skal ivareta en helhetlig forvaltning av dette, hvor hensynet til ulike næringer og hensynet til miljøet kan gå hånd i hånd.

Denne regjeringen har allerede slått fast at Nordland VI ikke skal åpnes for petroleumsvirksomhet i denne fireårsperioden som vi nå er inne i. Det er slått utvetydig fast.

Petroleumsfrie soner er et upresist begrep som denne regjering har valg ikke å bruke. Derimot har vi sagt at det vil være områder som ikke vil bli åpnet for aktivitet. I det ligger nettopp det som har vært tradisjonen i forhold til måten vi har åpnet områder på norsk sokkel på. Teknologitviking og økt kunnskap om konsekvenser av det vi holder på med, tilsier at om kanskje 15 år, 20 år vil framtidige storting ha mulighet til å kunne åpne disse feltene som vi i denne omgang ikke finner det forsvarlig eller ønskelig å åpne. Den muligheten vil framtidige storting ha, og kan ta stilling til det i den forbindelse.

Å si at undertegnede er nyfrelst i forhold til oljevirkosomhet i nord, er nok å ta noe sterkt i – det er avisens begrep. Jeg har vært blant dem som har vært skeptisk til oljevirkosomhet i nord – ikke bare skeptisk, jeg har vært mot-

stander av oljevirkosomhet i nord. Jeg mener nå at økt kunnskap og teknologiutvikling gjør at vi kan gå forsiktig fram i disse områdene, for å få klarlagt hvilke ressurser som måtte finnes i nord.

Gunnar Kvasheim (V) [10:42:26]: Jeg ønsker å stille tilleggsspørsmålet til finansministeren.

Vi hører nå at olje- og energiministeren ikke bare er motstander av varige petroleumsfrie områder i nord, han argumenterer òg sterkt og tydelig imot det. Den dagen Soria Moria-erklæringen ble lagt fram, sa Kristin Halvorsen til TV 2 at hun regnet med bred enighet om varig vern av sensitive områder i nord. Den samme forventning har kommet til uttrykk, som jeg refererte til, fra Hallgeir Langelands side og fra andre representanter fra SV.

Mitt spørsmål til finansministeren og SV-lederen er derfor om det er slik at hun fortsatt ønsker områder i nord som er varig vernet for petroleumsvirkosomhet, og om hun regner med at det skal bli bred enighet om det, i det minste i Regjeringen?

Presidenten: Da kan statsråd Kristin Halvorsen velge om hun vil svare. Selv om spørsmålet også gikk til SV-lederen, møter hun jo her som finansminister.

Statsråd Kristin Halvorsen [10:43:30]: Det er riktig. Dette er ikke mitt konstitusjonelle ansvar overfor Stortinget.

La meg bare si hva som står i Soria Moria-erklæringen. Der står det

«at det i Nordland VI ikke skal igangsettes petroleumsvirkosomhet i perioden. Når den helhetlige forvaltningsplanen foreligger skal det for de øvrige havområdene utenfor Lofoten og nordover, inkludert Barentshavet avgjøres hvilke områder som skal åpnes, og hvilke områder det ikke skal foregå petroleumsvirkosomhet i».

Dette skal bestemmes av Stortinget. Det er det som dekker Regjeringens syn, så langt som vi er kommet nå. Men vi vet at vi står overfor en situasjon der Regjeringens behandling av den forvaltningsplanen som skal legges fram, skal avgjøre hvilke områder som skal åpnes, og hvilke områder som skal lukkes. De områdene som skal lukkes, kan bare gjenåpnes ved et stortingsvedtak.

Presidenten: Presidenten vil tillate tre oppfølgings-spørsmål til hovedspørsmålet, som i utgangspunktet er til olje- og energiministeren – først Ketil Solvik-Olsen.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [10:44:49]: Petroleumsvirkosomhet i Nord-Norge er særdeles viktig, både for nasjonen, for landsdelen og for norsk oljenæring. Men skal vi ha noe virksomhet der oppe, må vi lete mer. I dag er 19. konsesjonsrunde i gang med tanke på tildeling av nye leteområder. Soria Moria-erklæringen sier at første kvartal skal opprettholdes som tildelingsfrist, men på en konferanse i forrige uke ble det sådd tvil om dette. Olje- og energiministeren var riktignok ganske positiv, men miljøvernministeren sådde mer tvil ved å snakke om mye vern.

Til journalister uttalte hun at tildeling av nye områder skal vente til forvaltningsplanen for Barentshavet er behandlet på Stortinget. Det betyr tidligst andre kvartal for denne tildelingen. For næringen og landsdelen må dette være et alvorlig tilbakeslag og ikke minst et løftebrudd fra Regjeringen. Derfor ønsker jeg å stille spørsmål til statsråden om statsråden kan forsikre Stortinget om at vi kan se bort fra miljøvernministerens utsagn, og at hele 19. konsesjonsrunde vil gå som planlagt.

Statsråd Odd Roger Enoksen [10:45:48]: Regjeringen har lagt dette dokumentet – utlysingsbrosjyren – til grunn for sitt arbeid med 19. konsesjonsrunde. I utlysningen, som den forrige regjeringen stod bak, sies det at 19. konsesjonsrunde, som hadde søknadsfrist i går, skal behandles i løpet av første kvartal neste år. Miljøvernministeren har imidlertid rett i det som ble sagt fra miljøvernministerens side på den konferansen, at Stortinget vil få den samlede forvaltningsplanen til behandling i løpet av første halvår neste år. Det er Regjeringens intensjon.

Så er det tatt forbehold i dette dokumentet – og det følger også denne regjeringen opp – om at fem kystnære områder i Barentshavet skal behandles etter at forvaltningsplanen er ferdig behandlet i Regjeringen, og ses i sammenheng med konklusjonene i forvaltningsplanen. Vi har lagt til grunn at vi skal følge det samme opplegg. Det er en ansvarlig måte å gjøre det på, for da får vi tatt hensyn til de konklusjoner som blir trukket i forvaltningsplanen, spesielt i forhold til de fem kystnære områdene som også her er omtalt.

Presidenten: Ivar Kristiansen – til oppfølgings-spørsmål.

Ivar Kristiansen (H) [10:47:03]: Jeg lurer alvorlig på hva som egentlig har skjedd hos olje- og energiministeren bare i løpet av to dager – ikke bare det kunststykket at statsråden har snudd 180 grader, men faktisk 360 grader, fra å ha vært motstander av olje- og gassaktivitet i nord til mandag gjennom tre helsider i Dagens Næringsliv å fremstå som en nyfrelst tilhenger av økt tempo i nord – faktisk økt tempo i forhold til det den forrige Bondevik-regjeringen la frem, en politikk som ville fått Høyres soleklare, varme støtte og gitt optimisme, fart og aktivitet i nord. Da er det jeg virkelig lurer, for statsråden slo på mandag fast at petroleumsfrie soner vil være et feilgrep. Han slo på mandag også krystallklart fast at varig vern av nordlige leteområder er uaktuelt. Da er mitt spørsmål: Hva i himmelens navn er det som har skjedd fra mandag til onsdag?

Statsråd Odd Roger Enoksen [10:48:06]: Jeg sier ikke noe annet i dag enn det jeg sa på mandag. Det er helt riktig som representanten Kristiansen påpeker, at jeg over tid har endret syn på oljevirkosomhet i nord. Som jeg også sa i et tidligere svar i dag, har det sammenheng med at vi over tid også har utviklet økt kunnskap om konsekvenser av det vi holder på med, og vi har utviklet teknologi som gjør det mulig i dag å drive virksomhet på områder hvor

vi ikke kunne gjøre det for få år tilbake. Kristin-feltet, som nettopp er åpnet, Ormen Lange og utbygging av Snøhvit er alle eksempler på at dette er mulig å få til.

Jeg tror faktisk at flere ville stått seg på ikke å være fanatiske tilhengere av å bore mest mulig etter olje for enhver pris, men ta hensyn til at vi skal ha samsvar mellom både miljø, hensynet til fiskerinæringen og det fornuftige i å gå skrittvis fram for å kunne gjøre dette på en miljømessig forsvarlig måte.

Presidenten: Line Henriette Holten Hjemdal – til oppfølgingsspørsmål.

Line Henriette Holten Hjemdal (KrF) [10:49:17]: Petroleumsfrie soner har av mange vært ansett som god miljøpolitikk i forbindelse med forvaltning av våre havområder. Nå ble det ikke plass til disse i Soria Moria-erklæringen, der kanskje disse petroleumsfrie sonene ble borte i tåkeheimen. Men vi har hørt at statsråden sier at petroleumsfrie soner er et uklart begrep. Dermed råder det nå usikkerhet fortsatt om denne regjeringens miljøprofil når det gjelder havområdene.

Representanten Sørensen fra SV hevder Regjeringen har som mål å opprette såkalte miljøsoner før forvaltningsplanen er klar. Statsråden har derimot uttalt at han er skeptisk til varig vern av havområdene. Spørsmålet blir da: Er det slik at statsråden foregriper forvaltningsplanen og har forlatt målet om petroleumsfrie soner allerede før forvaltningsplanen foreligger?

Statsråd Odd Roger Enoksen [10:50:25]: Hvorvidt det har vært et mål i forvaltningsplanen å legge til rette for petroleumsfrie soner eller ikke, vet verken jeg eller representanten. Mitt svar på dette er nøyaktig det samme som jeg gav i stad, og som også finansministeren gav. Det vil være områder som i forbindelse med behandling av forvaltningsplanen ikke vil bli åpnet for petroleumsaktivitet. De områdene som denne regjeringen sier nei til å åpne, som forhåpentligvis også får tilslutning fra Stortinget, kan kun åpnes etter vedtak i Stortinget en eller annen gang i framtiden. Så Stortinget får altså full anledning til å ta stilling til spørsmål som er sentrale i forhold til å ivareta områder for annen aktivitet, ivareta dem i forhold til behovet som man har innenfor reiseliv til å ha områder som er ivaretatt på den måten, og miljø- og fiskerihensyn – hva det måtte være. Det er spørsmål som Stortinget blir invitert til å ta stilling til i framtidige vedtak.

Presidenten: Stortinget går til nytt hovedspørsmål.

Harald T. Nesvik (FrP) [10:51:37]: Jeg vil få lov å stille et spørsmål til helse- og omsorgsministeren.

Regjeringspartiene har gjennom den valgkampen som vi har bak oss, reist land og strand rundt og lovt en rekke forskjellige ting. Blant det som er lovt, er gratis skolebøker, at det skal fylles vann i svømmebasseng, og at skolen skal styrkes betydelig. I tillegg har man lagt til grunn at det skal opprettes 10 000 nye årsverk innenfor pleie- og omsorgssektoren innen utgangen av 2009. Ja, ikke bare

det står det – hvis vi skal ta Soria Moria-erklæringen på alvor. Og det skal man jo i disse dager, visstnok. Selv om man kan få et visst inntrykk av at man ikke alltid er like enige internt når det gjelder denne erklæringen, er det likevel under punktet «Eldre» i Soria Moria-erklæringen, punkt 2, skrevet følgende:

«(...) forhold til nivået i 2004 skal antall årsverk i pleie- og omsorgstjenesten økes med 10 000 innen utgangen av 2009.»

Da er det interessant at når man spør regjeringspartiene hvordan man skal følge opp alle disse lovnadene, får man henvisninger til økninger i kommunenes frie inntekter. Ja, det er ikke måte på hvor mye som skal løses innenfor disse midlene, når det gjelder kommunenes frie inntekter. Men det som bekymrer meg når det gjelder disse nye årsverkene, er hva man ser enkelte kommuner gjøre. Jeg skal bruke et enkelt eksempel fra Møre og Romsdal, fra Volda kommune. Tirsdag denne uken hadde man laget en anbefaling til sitt kommunestyre om å inngå en intensjonsavtale om leie og bygging av et nytt kulturhus i Volda. Ikke bare skal de inngå en leieavtale, men den skal vare i over 20 år. Dette vil forbruke mye av de midlene som da kommer i frie inntekter til kommunen. Spørsmålet mitt til helse- og omsorgsministeren er: Hvor mange nye stillinger innenfor pleie- og omsorgssektoren vil disse da utgjøre for denne kommunen i framtiden?

Statsråd Sylvia Brustad [10:53:45]: Denne regjeringa ønsker en mer verdig eldreomsorg. Jeg har møtt mange eldre som mener, og med rette, at de ikke får god nok pleie og omsorg verken hjemme eller i institusjoner, fordi mange av de ansatte har altfor dårlig tid. Jeg har møtt mange ansatte som føler seg kjempeslitne fordi de ikke har den tida de føler de burde hatt til hver enkelt. Det er bakgrunnen for at denne regjeringa så klart har sagt, og har som et klart mål, og vi skal gjøre alt vi kan for å innfri det: 10 000 flere ansatte i løpet av denne perioden. Det må vi for å få mer verdighet inn i eldreomsorgen.

Hvordan skal vi gjøre det? Punkt 1: Det er klart det er helt avgjørende at kommunene – det er jo der dette må skje først og fremst – har en økonomi som gjør at dette er mulig. Derfor har vi altså allerede for neste år foreslått en voldsom opptrapping på mange milliarder kroner i forhold til det. Vi har en tett dialog med Kommunenes Sentralforbund om hvordan vi skal få det til, gjennom å utdanne flere, omskolere, få flere til å gå fra deltid til heltid – hvilket faktisk en god del mennesker ønsker – og vi er i ferd med å lage en konkret plan for hvordan vi skal greie å nå målet om 10 000 flere ansatte. Så dette er meget høyt prioritert, det er helt nødvendig, og Regjeringa kommer til å følge opp.

Harald T. Nesvik (FrP) [10:55:06]: Det hjelper dessverre så veldig lite med gode intensjoner hvis man ikke bruker de virkemidlene som må til, nettopp for å få disse årsverkene der de hører hjemme, inn i pleie- og omsorgssektoren, og ikke bruker pengene til andre ting.

Regjeringen har gitt klart uttrykk for at den ikke ønsker å øremerke. Vi ser nettopp denne type utslag at her velger

altså kommuner å bygge kulturhus i stedet for å øke innsatsen innenfor pleie- og omsorgssektoren, der det virkelig er behov for det. Det eneste mulige å gjøre er øremerking.

Spørsmålet til helse- og omsorgsministeren er følgende: Vil man nå ta fornuften fangen og sørge for at disse midlene nå framover blir øremerket til pleie- og omsorgssektoren, slik at de eldre der hjemme som har behov for disse tjenestene, er sikre på at antallet årsverk øker, og at det ikke blir stoppet gjennom vedtak i kommunene til helt andre områder enn de er tenkt til?

Statsråd Sylvia Brustad [10:56:11]: I motsetning til Fremskrittspartiet mener denne regjeringa at vettet er noenlunde likt fordelt utover i landet, og at det faktisk er ganske mange fornuftige lokalpolitikere både i kommuner og i fylker. Det er klart at hovedsvaret er at de må få mer penger, slik denne regjeringa nå legger opp til. Jeg har faktisk tiltro til at lokalpolitikerne i stor grad kommer til å prioritere eldreomsorg og skole. Det er jo det hovedtyngden av pengene går til. Så må vi ha tillit til at dette ordner seg. Vi skal selvfølgelig følge opp i forhold til utdanning, omskolering og å legge til rette. Vi har en meget tett dialog med kommunene for å nå dette målet. Dette tror jeg vi skal greie, men det er altså ikke slik – etter vår mening – at det er vi som sitter i storting eller i regjering, som forvalter hele vettet i dette landet.

Presidenten: Presidenten vil tillate tre oppfølgings-spørsmål – først Sonja Irene Sjøli.

Sonja Irene Sjøli (H) [10:57:14]: Jeg kunne jo si litt om hva Stoltenberg sa under valgkampen, at han ikke ville gi fem øre i skattelette for det skinner av eldreomsorgen. Men jeg skal la den debatten ligge nå.

Den avgåtte regjeringa satte i gang arbeidet med en stortingsmelding om kvaliteten på pleie- og omsorgstjenestene. Det er vel og bra med flere hender, men det må også være kvalitet for å sikre trygghet og verdighet for alle som er avhengige av omsorg.

Hvilke strategier har den rød-grønne regjeringa for å bedre kvaliteten på pleie- og omsorgstjenestene? Kan statsråden bekrefte at den vil følge opp det arbeidet som Samarbeidsregjeringa satte i gang? Når kan vi eventuelt forvente å få en sak til Stortinget når det gjelder kvaliteten – innholdet – på tjenestene?

Statsråd Sylvia Brustad [10:58:07]: Som representanten Sjøli tar opp, er det helt avgjørende at vi har en god kvalitet i eldreomsorgen vår. Det er et arbeid vi selvfølgelig kommer til å videreføre. Helt konkret kommer jeg på vegne av Regjeringa til å komme tilbake til Stortinget med en melding om omsorgspolitikken framover til neste vår, slik at en da får mulighet til å diskutere både årsverk og – selvfølgelig – kvalitet. Jeg mener bl.a. at det å få flere ansatte inn i denne sektoren i seg selv vil være en kraftig kvalitetsforbedring i forhold til det mange føler på pr. i dag.

Vi går også gjennom f.eks. hvordan fastlegeordningen fungerer i forhold til våre sjuke. Jeg mener at den mange steder er altfor dårlig. Jeg mener også at eldre bør ha flere steder hvor de kan tale sin sak, altså en type ombudsordning osv. Vi jobber over en bred sektor og et bredt felt for å sikre at kvaliteten blir bedre. Men skal vi få det til, må vi, som sagt, også sørge for at kommunene har penger til sammen med oss å gjøre den jobben.

Presidenten: Åse Gunhild Woie Duesund – til oppfølgings-spørsmål.

Åse Gunhild Woie Duesund (KrF) [10:59:17]: Kristelig Folkeparti er enig med Regjeringa i at kommunene selv skal få bestemme over de frie midlene. Kristelig Folkeparti er opptatt av at eldreomsorgen og kvaliteten i den må bli bedre.

Partiene har stått sammen om å heve standarden for sykehjem og omsorgsboliger. Riksrevisjonen har fastslått at handlingsplanen for eldreomsorgen har vært vellykket. Senere satte Bondevik-regjeringa i gang et arbeid for å bedre kvaliteten i pleie- og omsorgstjenesten. Men i tillegg varslet den en stortingsmelding om framtidens pleie- og omsorgstjenester med utgangspunkt i de utfordringer for kapasitet og kvalitet som veksten i antall eldre krever.

Vil statsråden følge opp arbeidet med å invitere til et tverrpolitisk løft også i den meldingen som jeg nå har forstått kommer til våren?

Statsråd Sylvia Brustad [11:00:16]: Jeg kan bekrefte at jeg selvfølgelig ønsker et bredest mulig flertall for det å kunne gi de eldre en mer verdig alderdom, og nok pleie og omsorg for dem som trenger det.

Jeg kan bare bekrefte at meldinga kommer. Vi jobber med den. Og jeg er selvfølgelig glad for all mulig støtte til dette.

Presidenten: Siv Jensen – til oppfølgings-spørsmål.

Siv Jensen (FrP) [11:00:45]: Det hjelper veldig lite at statsråden har møter med mange eldre og mange som arbeider innenfor omsorgssektoren, hvis hun selv ikke kan gjøre noe med kvalitetsforbedringen eller med standarden i eldreomsorgen. Regjeringa fraskriver seg nettopp muligheten til å kunne påvirke dette, ved ensidig å overlate det til 430 andre produsenter.

Når vil Regjeringa begynne å se den enkelte eldre ut fra de rettigheter og de valgmuligheter som også eldre mennesker i vårt samfunn burde ha? Barnefamiliene har rett til å foreta valg. Skoleelevene har rett til å foreta valg. Men eldre syke mennesker skal ikke ha rett til å foreta noen valg. De skal være prisgitt den definerte standarden som Arbeiderpartiet og SV i regjering mener er en riktig standard. Noen valg utover det skal de altså ikke ha rett til å ta. De skal ikke ha rett til å velge seg bort fra dårlige løsninger og over til bedre løsninger. Dette synes jeg Regjeringa ikke gir noe godt svar på.

Statsråd Sylvia Brustad [11:01:50]: Jeg er litt overrasket over at representanten Siv Jensen er såpass krass i sin kritikk. Det er jo først nå det er blitt såpass store overføringer, i vårt forslag til statsbudsjett for neste år. Jeg har ikke akkurat sett at Fremskrittspartiet tidligere har kjempet mest for å gi så store overføringer til kommunene. Det er helt avgjørende for å lykkes i eldreomsorgen.

Vi er selvfølgelig opptatt av hver enkelt person som bor hjemme og trenger hjelp der. Men faktum er at mange eldre som bor hjemme, har fått kuttet i aktivitetstilbudet og fått mye mindre hjelp hjemme enn det de burde hatt, fordi overføringene til kommunene har vært for små – med den regjeringa som nettopp har gått av.

Det samme gjelder dem som bor i institusjon. Det har vært for lite hjelp. Det er for lite hjelp fra leger osv. Dette ønsker vi nå å gjøre noe med – i samarbeid med kommunene. Det er kommunene, der folk bor, som etter vår mening må utforme tilbudene slik at hver enkelt blir fornøyd. Så skal vi fra statens side selvfølgelig gjøre det vi kan – ved å sørge for at det er nok ansatte å sette inn, at det bl.a. er standarder for legetjenester i sjukehem, osv. – slik at kvaliteten blir god.

Presidenten: Vi går videre til neste hovedspørsmål.

Ivar Kristiansen (H) [11:03:10]: Jeg har et spørsmål til olje- og energiministeren.

Jeg er redd for at den nye regjeringen på bare noen og tjuen dager har klart å skape nokså stor forvirring og nokså stor usikkerhet rundt sin kommende petroleumpolitikk. Det har vi allerede fått anskueliggjort nokså klart, under en av spørre rundene i dag. Det er ikke mangel på ambisjoner, men fra ambisjon til handling er det milevid avstand.

Ett forhold er bl.a. at det er programfestet i Soria Moria-erklæringen at man skal ha full CO₂-rensing av gasskraftverk innen 2009. Og så presterer man det kunststykket å legge inn 20 mill. kr i budsjettet for 2006 til slike tiltak. Bare Kårstø alene vil kreve årlige kostnader på halvannen milliard kroner. Jeg tror at de som har hatt planer om å utvikle nye gasskraftverk i Norge, virkelig er nødt til å ta seg en runde i garderoben og se om den nye regjeringen ødelegger disse regnestykkene.

Vi fikk i går en presentasjon av 19. konsesjonsrunde, med rekordinteresse for å utvikle aktivitet i nord. Det er nesten en fordobling av antall nasjonale og internasjonale selskaper som ønsker å utvikle den nordlige landsdelen. Det var prisverdig at statsråd Enoksen mandag – gjennom tre helsider i Dagens Næringsliv – åpnet for ny full aktivitet i nord.

Etter de rundene som har vært fra mandag til onsdag – med statsrådens dementering i dag av sine ambisjoner mandag i Dagens Næringsliv – er mitt spørsmål: Med den usikkerhet som den nye regjeringen har klart å skape i løpet av to dager, hva tror olje- og energiministeren egentlig at de selskapene som hadde stor interesse av å ta fatt i nord, sitter igjen med?

Statsråd Odd Roger Enoksen [11:05:17]: Det er overhodet ikke skapt noen usikkerhet med hensyn til aktivitet i nord.

Det ville i denne sal være dumt av meg å forsøke å legge skjul på at det mellom de ulike partiene som sitter i regjering – så vel som mellom de tre partiene som satt i den forrige regjering – er ulike syn på hvor stor aktivitet man skal ha i nordområdene. Dette var et spørsmål som ble hyppig diskutert i den forrige regjeringen, og som gjorde at man bestemte seg for å utarbeide en helhetlig forvaltningsplan. Det var et fornuftig grep, som denne regjeringen følger opp.

Denne regjeringen følger også opp den forrige regjeringens ambisjon om tildeling i forbindelse med den 19. konsesjonsrunde. Vi har derfor fulgt nøyaktig det samme opplegget som den forrige regjeringen fulgte. Hvis det er skapt usikkerhet omkring framtidig petroleumsaktivitet i nord, har den forrige regjeringen lagt et grunnlag for det, i og med at vi følger nøyaktig det samme opplegget og den samme timeplanen som den forrige regjeringen la til grunn.

Også denne regjeringen vil gå skrittvis fram når det gjelder utviklingen i Barentshavet. Barentshavet kan bli en viktig energiregion i framtiden. Det er gledelig at så mange selskaper som det vi ser i 19. konsesjonsrunde, fortsatt er interessert i å delta i utviklingen av norsk sokkel. Det gjelder ikke bare i Barentshavet, men i like stor grad også i Norskehavet, som er en moden sokkel. For få år siden sa selskapene at her var interessen for å lete liten. Man forventet ikke å gjøre store funn, og lønnsomheten var dårlig. Nå ser vi at det er større interesse. Det er bra for det å kunne forvalte også Norskehavet og de modne områdene i et langsiktig perspektiv – en forvaltning som kan gi sysselsetting og verdiskaping i mange år framover.

Dette er en politikk som denne regjeringen vil legge til grunn for sitt arbeid, og som skal ivareta et helhetlig hensyn, både i et miljøperspektiv og med tanke på at ulike næringer skal kunne leve side om side også i framtiden.

Ivar Kristiansen (H) [11:07:21]: Jeg takker statsråden for svaret. Men jeg er redd for at statsråden i dag i stedet for å benytte anledningen til å oppklare faktisk gjør det stikk motsatte – han forvirrer. Vi snakker faktisk om det nasjonale, økonomiske lokomotivet: den norske olje- og gassnæringen, som sørger for en tredjedel av nasjonens inntekter.

Det er rekordstore investeringer på norsk sokkel i år – 100 milliarder kr. Perspektivene i nordområdene er veldig lyse, og man har mulighet nå til å gå parallelt og i takt med den russiske utviklingen i Barentshavet og bidra til å sette en norsk teknologi- og miljøstandard. Her har den nye regjeringen klart å skape usikkerhet. Min anbefaling er at man tar seg en tur tilbake i garderoben og rydder opp. Jeg tviler ikke på den nye statsrådets egne ambisjoner. Men det er svært mye som tyder på at man nå også på dette området har latt SV få en hånd på rattet. Da er det ikke full gass. Da er det begge bremsene på i norsk olje- og gassnæring.

Statsråd Odd Roger Enoksen [11:08:29]: Det skulle bare mangle at ikke SV skal ha en hånd på rattet i dette politikkområdet, så vel som i andre politikkområder, når det er tre partier som sitter i regjering, på samme måte som Venstre og Kristelig Folkeparti hadde en hånd på rattet i forhold til Høyres petroleumpolitikk, som var en helt annen enn den politikken den forrige regjeringen stod for. Slik vil det være i flerpartiregjeringer. Det er Ivar Kristiansen fullstendig klar over – han burde i hvert fall være klar over det – etter Høyres fire år i regjering, hvor nettopp denne typen kompromisser måtte inngås.

Det er altså slik at denne regjeringen på en skikkelig måte tar tak i de utfordringene som ligger i nordområdene. Vi gjennomfører arbeidet med forvaltningsplanen, som ble startet av den forrige regjeringen. Vi gjennomfører arbeidet med 19. konsesjonsrunde, som ble startet av den forrige regjeringen. Vi gjør dette på denne måten nettopp for å skape forutsigbarhet. Det er en av grunnene til at man i Soria Moria-erklæringen har sagt at 19. konsesjonsrunde skal gjennomføres som forutsatt. Det er for å skape forutsigbarhet for en industri som er viktig for Norge, og for en næring som er viktig for Norge.

Presidenten: Det blir tre oppfølgingsspørsmål – først Ketil Solvik-Olsen.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [11:09:47]: En av problemstillingene som representanten Kristiansen var innom, var usikkerhet om gasskraft. Diskusjonen om å ta i bruk større deler av norsk naturgass i Norge framfor bare å sende den ut av landet har jo vart i lang tid.

I Soria Moria-erklæringen sier Regjeringen at en skal foreta tiltak med CO₂-rensing, og at staten skal bidra. Men de sier ikke noe om hvor mye staten skal bidra med. Statnett har sagt at hvis det ikke blir bygd gasskraftverk i Norge før 2010, kan det bli mørkt i Møre og Romsdal. Både Statoil-sjef Helge Lund og Hydro-sjef Eivind Reiten har sagt at de foretrekker langsiktig forskning framfor et hastverksarbeid med CO₂-rensing. Vi vet at det er stor sjanse for at det ikke blir bygd noe gasskraftverk på Mongstad, slik som de har et ønske om, hvis de får krav om CO₂-rensing.

Vil statsråden forsikre utbyggere om, både de som har konsesjon, og de som kommer til å søke om konsesjon, at de ikke vil få kostnader ved CO₂-rensing utover det som et eventuelt kvotekjøp vil koste?

Statsråd Odd Roger Enoksen [11:10:51]: Jeg vil minne om at det faktisk er ca. fem år siden det ble gitt konsesjon til utbygging av gasskraftverk. Debatten om bygging av gasskraftverk har pågått i Stortinget i ti år. Når det ikke har blitt bygd gasskraftverk i Norge ennå, er det ikke på grunn av kravet om CO₂-rensing. Det er fordi utbyggerne ikke har sett det lønnsomt å bygge ut gasskraftverk. Det er det kriteriet som først og fremst vil ligge til grunn for om det vil bli bygd gasskraftverk eller ikke.

Regjeringen har en helt klar ambisjon om å bidra til at det skal bli CO₂-rensing på gasskraftverk som blir bygd i Norge i framtiden. Det skal vi også gjennomføre. Jeg tror

nettopp debatten omkring klimaspørsmål vil bli en av de viktigste miljøpolitiske debatter vi kan ta i årene framover. Det står høyt på agendaen også i andre land. Og med den økningen som man forventer at det skal bli i forbruket av fossilt brensel, er dette en debatt som alle burde delta i og se på hvordan vi kan løse.

Regjeringen har tatt et viktig skritt ved å sette i gang et arbeid med sikte på å få gjennomført CO₂-rensing på Kårstø. Vi har foreslått bevilget 20 mill. kr i neste års budsjett. Det er det vi trenger for å komme i gang med dette arbeidet i 2006.

Presidenten: Gunnar Kvasheim – til oppfølgings-spørsmål.

Gunnar Kvasheim (V) [11:12:08]: Det skal foretas tildeling i 19. konsesjonsrunde i første kvartal 2006. Forvaltningsplanen skal etter det behandles i Stortinget. I Soria Moria-erklæringen står det at forvaltningsplanen skal avgjøre hvilke områder det skal være aktivitet i, og hvilke det ikke skal være aktivitet i. Så står det eksplisitt i Soria Moria-erklæringen:

«Dette skal bestemmes av Stortinget.»

Mange vil mene det da er en ulogisk rekkefølge først å foreta en tildeling og så avvente behandlingen i Stortinget.

Statsråden har tatt forbehold om fem kystnære blokker i Finnmark som en vil komme tilbake til. På OLF-konferansen sa miljøvernministeren at Regjeringen først vil foreta konsesjonstildelingen etter at forvaltningsplanen er ferdigbehandlet. Hvilke andre forbehold vil en da ta utover de fem blokkene som allerede er nevnt av statsråden tidligere i spørretimen?

Statsråd Odd Roger Enoksen [11:13:04]: I den grad det ikke er noen sammenheng mellom tildelingen i 19. konsesjonsrunde og behandlingen av forvaltningsplanen, har også den forrige regjeringen bidratt til det.

La meg få lov til å sitere noen få setninger fra innbydelsen til 19. konsesjonsrunde, som ble sendt ut av statsråd Thorhild Widvey. Der står det:

«Utlysningen er i tråd med de strenge miljøkrav som ble satt i forbindelse med regjeringens beslutning om å gjenåpne Barentshavet.»

Videre forutsettes eventuell tildeling og vilkår for tildeling av blokken 7123, 7124, 7124/6, 7125/4 og 7125/5 ikke å komme i strid med Regjeringens konklusjon i forvaltningsplanen.

Altså: Den forrige regjeringen la opp til å behandle – med unntak av de fem blokkene – de øvrige blokkene før Regjeringen hadde behandlet forvaltningsplanen. Det innebærer at man ville ha kunnskap om innholdet i forvaltningsplanen, men ikke nødvendigvis at den skulle være ferdigbehandlet. Vi har lagt opp til å holde den samme framdriftsplanen som den forrige regjering. Så forutsetter vi at de øvrige områder som ikke er kystnære, ikke nødvendigvis vil komme i strid med forvaltningsplanen. Men vi vil ta nødvendige hensyn i forbindelse med behandlingen av disse sakene.

Peter Skovholt Gitmark (H) [11:14:20]: Jeg registrerer at enkelte karakteriserer Regjeringen som et seminar. At Stoltenberg-regjeringen i det minste framstår som vinglete, har motsetninger både internt og utadrettet og har uenighet som blomstrer, er det liten tvil om.

Oljenæringen er landets viktigste næring. Man har nå 100 milliarder kr i investeringer på sokkelen alene, noe som gjør at leverandørindustrien går svært godt. Ser ikke statsråd Enoksen at de uklare signaler som hans regjering og han selv nå sender, faktisk skader Norges omdømme som et land som det er attraktivt å investere i, at norsk sokkel nå vil ha mindre tiltrekningskraft på internasjonale selskaper, og at dette på lang sikt vil skade norsk leverandørindustri og norske arbeidsplasser?

Statsråd Odd Roger Enoksen [11:15:10]: Saken er den at søknadsfristen på 19. konsesjonsrunde gikk ut kl. 12 i går. Det er et svært stort antall søkere på 19. kon-

sesjonsrunde, både når det gjelder de blokker som er utlyst i Barentshavet, og når det gjelder deler av de 34 blokker som er utlyst i Nordsjøen. Dette tyder altså definitivt ikke på at denne regjering har skremt selskapene fra fortsatt høy aktivitet på norsk sokkel.

Presidenten: Den muntlige spørretimen er dermed omme.

S a k n r . 2

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat.

Dermed er dagens kart ferdigbehandlet. Forlanger noen ordet i henhold til forretningsordenens § 37 a før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 11.16.
